

С/Каскел
Д 4 15
-344 109-

Жилибин Андрей

ШИНДЭ

K84(2=643)6-4

Д-415

ЖИМБИН АНДРЕЙ

6641

БЕЛЫЯ БИБЛИОТЕКА
г. Алма-Ата Герасимовского р-на
КРАСНОГО АРСР

ШИНДЭ

ТУУК, КЕЛВРМУД

2
—344109—

PK

Б А Р Г

Түүх

Шиндэ	5
-------	---

Келврмүд

«Өрвго кегг»	220
Дурн гидг акад юмн	232
Байрас үүдсн зовлң	243
Баазр ямаран баатр бөөж	251
Одмн	253
Кегг иигж бас ханлгдмн	268
Хургт кегдсн белдвр	279

О Д М Н

Би институт төгсхөнн хөөн газетд орж көдлэд, дөрвн-тавн сар болсн дүнгэ цаг билэ. Нег дэжж намаг редактор дуудж авад келжэнэ: — Не, Аршанов, Көк теңгс ор. Тенд үүрмг хар заһс аңлһн эклжэнэ. Түрүн заһсна тускар дарунь зэңгл. Дөкөд Коңкра Харлу гинэд нег баахн күүкн заһсчирин бригадт одмн болж көдлжэнэ. Чи терүнэ тускар соңссн болхч. Намрар заһс бэрлһнэ хойр зура күцэсндэн терүнэ нернь Күндлһнэ самбрт орсн бээнэ...

«Күүкн күн теңгст заһс аңдг болжахмб?? Акад нертэ күүкмби?!» Би иигж дотран санж алң болув. Заһсн яһад хар болжахнь нанд бас медгджэхш. «Одмн» гисн юн үг болжахмб? Болв эврәннь «харнһуһан» талдан улст, нег үлү редактортан, медүлх санан уга би урднь соңсад уга эн үгмүдин тускар күүндвр һарһсн угав.

— Тер одмна тускар сән гидг очерк бичх кергтэ, — гиж редактор цааранднь келжэнэ. — Чи информац, хургин тооца иигэд-тиигэд бичнэч, сән очерк бичсичнь би үзэд угав. Очерк чигн бичж чадх арһан маднд медүл. Харлун бригадт долан хонгт көдлхлэ, заһсчин зөвөр сән дамшлт чигн авхч...

Редактор мини седкл медсн бээдлэр: — Одмна нернь Харлу болхас биш, бийнь сээхлэ, — гиж инэмсклв.

Хаалһдан нег хонад, би маңһдуртнь теңгсин көвөд ирүв. Теңгс оржах жилктэ онһцмуд дала. «Һанц жилк цаһана» гидг шүлг эн саамд мел кергонь нанд медгджэнэ. Нанд кергтэнь — одмн.

Эрг деер бээсн онһцан уснур түлкжэсн кесг залусур би өөрдэд: — Одмн альд бээнэ? — гиж теднэс суржанава.

— Одмн тер бээнэ, — гиж томһта сахлта, төв һарсн дүнгэ наста, батх һарсн чирэтэ, маштг зузан хар залуһур нег күн заав.

Күүкн чигн биш, сээхлэ чигн биш.

— Уга, иим одм би хээж йовхшив, — гижэнэв. Нанд талдан одмн кергтэ... Күүкн...

— А-а, чамд күүкн кергтэ-йи! — болж томһта сахлта залу мини сурврла эс таассн дууһар келв. — Тиигэд келхм билэч...

— Одмн эндчнь дала, — гиж дарунь, нег заһсч нанд сана зовсн үгмүдэр цээлһв. — Уралан басчн йов. Харлун бригад альд бээнэ гиһэд сурхлачнь, чамд захан күн зааж өгх...

Заһсчнрин бригадын толһачиг одмн гиж нерэддг болжана. Мана — журналистнрин келэр болхла, тернь бригадир гиж би медүв. Усна көвэ көөһэд зөвэртэн йовад орксна хөөн нанд Харлун бригад олдв.

Моторта хооһш дотр зогсчкад, уухнд бээсн жилктэ онц деерк улсүр хэләһэд: — Тадн Туулан арлын барун хажуһар һарч иртн. Тадниг би тенд тосхв! — гиж одмн дуудж келжәсн саамлань би эднүр өөрдж ирүв. Нернь Харлу болхас биш, бийнь сээхлэ, — гиж редакторин келсн чик бээж: мини зүркн цоклһан невчк чаңһачксн болад бээв...

Намаг тосж таньлдсн Иванов Тахшаев хойр эн бригадын заһсчнр бээсинь би медүв.

— Харлу, газетин корреспондент Аршанов мана бригадур ирж йовна. Маднла хамдан тенгс орхар седжәнэ, — гиж Иванов келн, терүнэ хэрү күлэл уга нанур эргэд: — Мана одмн, таньлдтн, — гиж немв.

— Аршанов — гиж келэд би одмнд һаран өгүв. — Аршанов Бадм...

— Не, сән. Тиим болхла, көдлмш кех бас нег күн негджәнэ. Корреспондент эн өдрмүдт маднла хамдан көдлхм болхугов. Тенгс дунд күн хара бээдмн биш, — болж одмн мендлн йовж келжәнэ.

«Энчнь нанар эврәннь көдлмшчән кеж авхар бээхм-би? Одахн нанла харһсн тоһмта сахлта одмн дорхнь эи талдан. Хоорндан иим өвэрц хойр күн нег ижл даалһврта болдгнь акад» — гиж би санув.

Иим бичкн цогцта, баахн наста, ташр күүкн күн сөрүлзсн салькар шуукрж дольгаһан цацжах тенгст йовх эи медэтэ арзһр хар залусин одмн болна гисн үнндэн сонын.

Болв эн тускинь нанд мел керг уга. Ташр нүүрлгч одми болсндан Харлуд моторта хооһшар мөрә өгсинь би бас медүв. Тиигхлэ, күүкнэ уйна тускар санад чигн керг уга.

Тер өдрийн бийднй Туулан арлын өөр ирж зогсувиди Туулан арл гиж нерэдгдхэс биш, терүнд туула уга. Заһс аннж йовх үлс туула көөлдш чигн уга бээсинь би дарунь медүв.

Асхиднй сальки үлм чаһрж көдлв. Онһц дээвлэд бээхлэнь, уснд унж одхв гийһэд би кают дотр орад кезтүв. Кают гисн юуһинь бас тер өдр медлэв. Онһцин дээр заһсчнр көдлмш кенәдл бээцхэлэ. Ю кежэхинь би хэлэсн угав. Тер хоорнд моторин э һарв. Дарунь Харлун дун соңсгдв. Одми заһсчнран тосад ирж йовхинь би медүв.

— Корреспондент яһла! Уснд унж одсн болвза? — гиж тер ирн бийэрни шүрүтәһэр сурв.

— Уга, эн бээнэв! — гийһэд би дорас хээкрчкэд, Харлун сурврин утхинь, залусин инэлдсн эәһэр, хөөннь оч медүв.

Маһндур өрүнднй заһсчнр ик эрт босцхав. Би часан хэлэвүв: Дигтә дөрвн час. «Заһсн уснаһн һарад йовж оди гижэхш, эдн яһтлан эрт босжахмб? — гиж би алч болжанав. Гентки Харлун дун соңсгдв.

— Корреспондент! — гиж зөвэр шүрүтәһэр эн дуудв. Унтдг күүнд тенгс дурго!

— Тенгсчнр дурта болсн хөөн болад бээхгов... Тенгсч күүкд... — гиж би, адһмтаһар босн йовж, күүкнэ ээлт уга үгмүдинь нааднд хүврүлх тоолврар келж инәмсклүв.

— Геннән медүлэд керг уга, — гиж Харлун дэки өгсн хэрү мини цааранднй келх үгмүдиг таслв.

— Хэрү таасгдву? — гиж Иванов нанур эргв. Дәкәд онһц деерэгшән һарад йовж одсн одмна ардас эн хэләчкәд: — та тиим хөкр үг бичә келтн, мана күн таасхш, — гиж арһул немв.

— Одмна өгсн хэрү эс таасгддг болвчи альдаран однач? — гиж келәд би каютин үүдәр хэлэвүв: делгү харлад бэәнә. Усна көвә гиж үзгдхш.

Өцклдүр асхн намаг энд суухд, заһсчнр гөлм таткесн бээж. Терүгән эдн экләд өргв. Гөлмд торсн түрүн заһсд үзгдв. «Хар заһс бәрхм гилә, болв эдн цаһан, бор болсн тиим өнгтә заһсд бәржәнә», — гиж би эврәннй блокнотдан бичжәнәв.

— Корреспондент! Деерк кецэс бэрти! — гиж Харлу эн саамла нэрхн хумха хурһарн гөлмүр заав.

Би блокнотан алдад уснд уңһан гивүв. Мини тер аэм-лһ үзкэд одмн нег өвэрц бээдлэр инэмсклв.

Би энүнэ заасн үзгүр дарунь гилтэ, нам ю бэрхэн чигн медл уга, өкөвүв. Түүльжасн заһсд нанд түрүн үзгдв. «Деерк кец гиснь эн заһсна деер серсэлджэсн үзүртэ. керэн бээдлтэ, юмсуд билтэл», гиж санад, терүг деерэснь атхжана. Генткн һаринм альхнас пальгад цусн һарв.

— Гөлмэс бэрти, та заһс бэржэнэт, ботаха гидг заһс...

Мини һарас һарчах цус эс үзжэх бээдлэр Харлу дэһн иигж келчкэд, үрдк кевтэн гөлмән тагад бээв. Тахшаев шигшэд инэжэх болж нанд медгдв. «Арһ уга, заһсчрин бээдл медхэр, көдлмш медхэр, дасхар ирсн хөөн тесх кергтэ, дөөгллт чигн даах кергтэ», гиж — би дотран сани йовж, Ивановин зааж өгсн кецэс атхад бэрүв. Кец гидгнь мадна, журналистһрин келэр болхла, деесн гисн үг болжана гһһэд бас санчкув.

Цуг гөлмиг заһстаһинь онһц деер һарһад авчксна хөөн Харлу келжэнэ:

— Нэ, Иванов, хотан кетн. Тахшаев, онһцан уһатн... Бидн гөлмэс заһс шүвтлнавидн... — Наадк заһсчрин кех көдлмшинь одмн бас заачкв.

Эн мини зөвшэл сурл уга цааранднь: — Аршанов, нанур хэлэтн, нанур биш, заһс яһж шүвтлдиг... Гөлминь шуулж болшго, энүг оралдулхмн биш... Заһсинь энүнд хайхм. Энүг люк гиж нерэддмн...

Заһс хайтха гиж энүнэ заасн нүкинь люк гиж нерэддгинь би бас өцклдүр медлэв. Терүг үзл уга ишкж унад евдгинь арс жулһлчксн би яһад эс медх билэв?

Харлу ода нанд баахн күүкн болж тоолгдх бээтхэ, энүнэс ик күн эн онһц деер, нам бүкл тенгсд чигн уга болж медгджэнэ. Би нам эн ик күүнэ өөр энүнэ һардврт кедлжэхэн медхэс биш, тенгс дунд, онһц деер мини өөр бөдүн кесг залус бээсинь чигн мартчксан ики хөөннь, редакцүр хэрү ирчкэд, одмна тускар бичх саамдан, ирж медүв.

Иим бээдлд би тенгс дунд һурв хонад оркув. Дөрв хонжана. Заһсчрин көдлмш нанд, үнэрнь келхлэ, зөвөр күчр болад бээв. Би тенд ю кех бээсмб? Нанд юн кергтэ? Тенгсин усн? Цевр аһар? Заһсн? Уснд би өөмж чаддмн угав. Аһар цевр аль бүзринь медж бээхшив. Яснд хах-

хасн саглад заһс чигн амрж иджэсн угав. Нанд теңсин, теңсчирин бээдл урдк кевтэн медгдж чигн бээхш... Болв одмнд «геннэн медүлш үган төлөд» теднэс юуна тускар чигн сүрхшив. Ямаран нер зүүхэсн эмэл уга урднь блокнотан бэрчкэд шудрад йовдг би эн хаалһдан дегд хэрг болж одсан эврэн меджэнэв.

Кемр намаг тер саамд хэрү редакцур дуудсн болхла, теңсин тускар, заһсчирин тускар ю чигн келж чадшго билэв. Мини хүвэр намаг хэрү дуудулсн уга. Болв хэрү йовх кергтэ. Долан хонгт энд бээж болшго. Дөрв хонад көвө тал нархар келж йовсн одмн чигн тагчг. Моторта хооһш жилктэ онһцас урдк кевтэн архлата.

Сүл өдрмүдт Харлу намаг корреспондент гиж нерэддгэн мел мартв. Би, үнэрнь, келхлэ, ода нам корреспондент чигн бишв. Хойр хонг хооран гөлмд торсн заһс шувтлж авхар өкөхлэм, өрчдк хордм бээсн блокнотм теңсин уснд унж одла. Гөлмэс шувтлсн заһсн тууляд бээхлэнь, терүг чичэд авторучкан хуһлчклав... Тегэд чигн Харлу намаг корреспондент гиж нерэддгэн уурсн биз...

Болв журналист күүнэ зэрм дасмжнь нанд мартгддад уга бээж кевтэ. Яһад гихлэ, урднь эс меддг кесг үгмүд дасад авчкув. Нааран ирснэнм манһдуртнь мини харин альх хатхсн заһсна деерк, көрө мет хурц юмиг сервэг гиж нерэддг бээсинь медүв. Заһсиг «хар» гиж, терүнэ һазак өнгэрнь биш, терүнэ тохмарнь, чинрэрнь йилһж нерэддгин тускар Иванов нанд келчклэ.

Нег өрүн бас иигэд, урдк кевтэн, гөлмөн өргж авад, заһсинь шувтлад дуусвидн. Тер сө заһсн зөвэр элвгэр торж. Заһсан заводт күргхэр одмн йовж одв. Намд медүлл уга... Арднь үлдсн бидн хотан келдэд, онһцан уһалдад дуусчкад, гөлмин оралда һарһад хагсачкувидн. Хөөннь, үдиннь хотан ууһад нег баахн цагт амрх болж мадниг кевтл, моторин э дэки сонсгдв.

— Аашна, — гиж Иванов негхн үг келв, Кен аашхинь медсн Тахшаев энд-тендэн хэлэв: цуг зер-зев орм-ормдан. Онһцин дееркнь чигн, дотркинь чигн цевр бээхинь дэки нег үзж эн тогтнв.

Одмн эврэннь моторан зогсаһад, бийнь онһц деер һарч ирв.

— Заһсн негдгч сортар өггдв, — гиж эн инэмсклж зэнглв. — Зура зүн хөрн процент. Иванов икэр байрлжахинь би медүв. Наадкснь чигн байрлчхав.

— Бадм! — гиж одмн аанан намаг дуудв. Одмн түрүн болж намаг нерэрм дууджаснь эн.

— Сонсжанав... — Би иигж келн, деерк киилгиниһ нухласинь һарһхар илн йовжл одмна өмн ирэд зогсчкув.

— Мана колхозин ахлач, тана редактор хойр танд менд келүлв, ханлтан... — гижэнэ. — Үнэр, үнэр. Иткх кергтэ...

Энүнэ. эн бичкн күүкнэ эөр бээхлэ, би негл наадһа мет болж, одмн болхла эн наадһаһар сансарн наадж чадх — тиим болж нанд медгджэв.

Би нам үнндэн наадһа болжах чигн кевтэв: корреспондент гихлэ үзг, блокнот гиж нанд уга — уснд уңһачкн... Нам тедн бээв чигн, заһсһрин тускар ю бичхэн чигн медж бээхшүв. Би кен бээсим Харлу меджэдг чигн болх.

Харлун келсиг эс медсн бээдлэр би энүнүр хэлэвүв. Күүкнэ хойр ик хар цецгэд мини дүр үзгдв. «Энүнэ дотр орж одсн бээнэв» гиж сансн мини зүркн дэки күч авч цокв. Харлу инэмсклжэнэ. Энүнэ зүркн яһжахинь би медсн угав.

— Э-э... чик... Танд мөндэн, ханлтан келүлв. Таниг сэн журналист гиж редактор буульжана. Би байрлжана. Мана бригадт иим олн хонгт бээх зөвөн өгсндтн колхозин ахлач икэр ханжана. Би бас...

Би, дегд ээмхлэрн, өөрэн бээсн деестэ суулһар теңгсэс үс утхж авад уужанав. Усн давста бээсинь мартчкжв. Би нань ю кех бээсмб? Онһц деерэс альдаран одхв? Эргндэн делгү мел усн... Көвэ гиж үзгдхн

Харлу иигж келснэ хөөн, бийэн яһж бэрхнь нанд медгдгән мел уурв. Сэн журналист бийэн сээнэр бэрх зөвтэлм. Яһж! Редакцур ирн бийэрн, эн бригадын тускар очерк бичх кергтэ. Мана редактор намаг одмнд буульчкн болжана. Сэн журналист. Очерк бичж чаддго. Одмна тускар ю бичхв? Медэтэ күүнэ тускар бичсн цагтан, тер кезэ, альд һарсинь, кедүтэдэн эклж көдлсн, терүг совхозин директор, колхозин ахлач конторур дуудсинь, хошхө, эсгиж тракторн бригад һардж көдлэд, байрин нег өөнд нерэдгдсн социалистическ дөрлдэнд нүүрлгч орм ээлсинь — иигэд, энд-тендэс цуглулад, зурһан — долан халх цаас дүүргэд бичэд оркдг... Эс дүүрхлэнь, терүнэ гергнь, үрн-саднь яһж бээхинь, теднэ наси-жирһлинь келэд чигн күцәһэд оркх... Ода эн эрә хөр күрсн күүкнэ тускар ю бичхв? Э-э, хөөмнь, Харлу минь, чи на-

маг медж бээхшч... Би, үнндэн болхла, журналист чигн бишв, заһсч чигн бишв. Журналист бишэн эврэн меджэнэв, заһсч бишим чи меджэнэч... «Редактор намаг зөри чамд буульжана, чамд таасгдтха гинэд буульжана... Чамд таасулхин кергт намаг буульх кергтэ. Чамаг бийичнь таасхин кергт — чини зүсичнь үзх, үүлдвричнь медх кергтэ. Чи нанд болхла — шүдн уга күүнд мөлжтхэ гиж өггдсн шимтэ чимги болжанач. Шүдн угань — би, шимтэ чимгнь — чи, Харлу...» Иим тоолвр намаг дажржана.

Би заһсчирла цааранднь яһж бээхэн медж ядад теелчэд бээтлм, нег өрүн редакторин харта сунһг ирв: «Үр Аршанов хэрж иртн күлэжэнэвидн...».

Телеграмм авчкн би тер өдрин бийднь йовх зөвтэ болув. Терүгинь сөөнөр меджэнэв. Болв «Күлэжэнэвидн» гисн үг намаг икөр саглулв. Намаг күлэжэхлэ, би күрэд одхв. Нань альдаран одхв? Тенгс дунд иигэд гөлмин замг түүхэд суухм биш... Кемр одмна туск очерк күлэжэдг болхла?..

...Болв одмна тускар, заһсчирин тускар медс-үзсэри бичх кергтэ болв. Би бичүв. Мини тер очерким үмшчкад редактор намаг дуудв.

— Үр Аршанов, очеркэн му бишэр бичжт... — гиж эн келв.

Редакторин келсиг яһж медхэн олж ядсн би зөвөр теелжэнэв: Наад бэржэдг болхий? Тиим күн бишлм эн...

— Болв ода чигн дуту-дунд бээнэ... — болж редактор цааранднь адһм угаһар келв. — Тер дутуһинь...

«Намаг дэки йов гиж келхэр бээхий? Уга. Альдаран болвчи йовнав, зүг тиигэрэн, Харлуһур одшгов», — гиж дотран шийдүв.

Тана очерк одмна туск, заһсчин туск болсн деерэн күүкн күүнэ туск очерк болх зөвтэ. Медгдженү, Бадм? Заһсч, Одмн, Күүкн. — Иим һурвн күн зергджд энүндчн үүлдх зөвтэ. Э, үүлдх... Эн һурвн, мел тал галдан улс --- нег күүнд, нег баахн күүкнд хамдан яһж бээршинь үзүлхмт. Ода деерэн тана очеркд дундын тиим заһсч үзгднэ, керүлч одмн бээнэ, күүкн мел уга. Дундын заһсчан сэн заһсчд күргтн, керүлч одмнан — даалһвран меддг, бүрдэмжтэ, неквртэ һардачд хуврэтн, күүкн күүг яһж үзүлхиг би танд заахшив. Харлула ода хойрдад харһхла, эврэн сээхн медхт, зүг медхэр седх кергтэ... — Редактор инэмсклв. — Эс гиж тана очерк үнндэн бээх

тоотас, Харлун тускар олн-эмтнд үүдсн тоолврас дора кемжэнд бээнэ. Йосар болхла, очерк гисн бээдл-жирһлд учрсн тоотыг зэнгллһн биш, тер учрсн тоотын тускар, урн үгэр келлһн. Та эврэн меджэнэт...

Очерк гисн юуһинь би эврэн чигн меднэв. Болв сансар бичгдж өгхш. Тиим йовдл бас харһна. Тер цагт очеркин герой — йоста герой болж хархш. Терүгинь би бас меднэв.

— Күн болһн, — бичкн болвчн, баатр гиж тоолж, журналист бийиннь өмн некрв тэвж, тер тэвсн некрвлэһн ирлцнһу хэрү бийэсн авч эс чадлһн — кесг олн журналистин холлгч дутунь, нам мү хувнь, — гиж редактор цааранднь цээлһв.

Иим некрврэр хардвр кеж би кедлэд угав. Журналист күүнэ иим эндүн тускар тер өдр би шинкэн сонсув.

— Би Харлун бригадур дэкж одх санан угав. Түрүн йовсн командировкин харуһинь эврэн даанав, — болж би үнн тоолвран келүв.

— Эврэннь харуһар командировкд йовх цаг чамд цааранднь учрад чигн бээх... — Редактор иигж келчкэд инэмсклэд: — Ода наснчнь кедү күрвэ? — гижэнэ.

— Хөрн хурвтав гиж мини келсиг редактор сонсчкад, эн дэки цааранднь: «Эврэннь харуһар» командировкд йовхас баһ бишч. Йоста насн... Тиигхлэ Харлун бригадур чигн одхч, зүг эн саамд чигн биш, хөөннь, — гиж эн дэки инэмсклв.

«Күүндвр чилв» гисн бээдлэр редактор босад нанд харан өгв: — Менд йовж ир... Кезэ йогнч?..

Ю күцэхэн тодрхаһар эс меджэх би амрлһна өдрмүдэн олзлх болж шиидүв.

— Манһдуртнь би Харлун бригадыг ик амрар олад күрч ирүв. Одмн, хартк гөлмэн татн бээж, байрлсн дууһар: Бадм! Бадм ирж йовна! Мадниг мартад угайчи! — болжана. — Ханжанавидн...

Нааран дэкэд яһад күрч ирсэн би энүнд цээлһж келхэр седүв. Болв Харлу намаг үг келүлл уга:

— Медэ бээнэв. Эврэн медэ бээнэв. Тенгсүр нег дэкж ирсн күн эрк биш хойрдад ирнэ гидг... хурвдад... Чи нааран йовхар седснч... Сэн журналистин седклинь редактор тевл уга бээшго. Дэкэд эндр. манһдур хойр амрлһна өдрмүд бээнэлм, — болж эн цээлһв. — Иим журналистлэ таньлдсндан бидн байрлжанавидн...

Иигж байрлжах күүнэ седклинь эвдж болхий? Би

нааран ирхэр эс седвчн, намаг редактор күчнэс йовулв гиж ялж келхв? Тиигж байрлжах Харлун хартас би гөлминь тагчгар авад, татжана. Иванов, Тахшаев эдн бас байрлжана.

Гөлмин кециг ботахаһас йилһдг болчкн би эн саамд зөвэр ик санапр, тогтун бөөдлэр көдлжэнэв.

Татжасн гөлмөн Харлу нанд өгчкөд, хажу талан һарч, өрү хэлэж зогсад:

Ик цаһан кермнь
Ижл дунднь хөөкрнө.
Ирхинчнь санан бөөсн хөөн
Ижлинчнь усн чальчаг, —

гилһэд арһул дуулсн дун мини зүрким дэки көндөв. Би һартк гөлмөн эрэн гиж бэржэвүв. «Күүкн гидг эн...».

Жилктэ онһц деер тенгс дунд өрү хэлэж зогсад Ижлин тускар, дурна тускар дуулжах эн күүкн — йоста гидг «тенгсин күүкн» гиж би санув.

Манһдур өрүнднь Харлу босчкад палуб деер үлдсн пөөкн чигтх үзв.

— Заһсчир! Иванов, Тахшаев! — Чигтхүд хэтэр болод бидн түрэд бөөнөлм. Тер бийстн цацад, хаяд бөөдгтн хажһр. Минь ода цуглуулж бөөрнднь тэвтн! Тер нег холуһ бас кевтнө, — болж эн заһсчирт тодрха арһул дууһар келв.

Зөвөн авхар теднэ кеннь чигн хэрүцсн уга.

«Йоста гидг одмн» гиж би — энүнүр этүдэр хэлэж байрлув.

Эн саамдан һүрвн хонгтан бөөсн нанд Харлун ямаран үүлдврмүднь энүг «йоста күүкн» гиж медүлжэхнь йилһвртәһәр тодлгдсн уга.

Би хэрү йовх зөвтә болув. Намаг күргх моторта хоолш бас белн болчкв. Арһ уга, йовх кергтә. Би цуг заһсчирла мендлүв. Одмнд һаран өгчәнэв. Эн нанүр гейүрсн бөөдлэр хэлэжәһэд, генткн нүдән арчн цааран эргэд, түргәр ишкәд йовад одв.

«Эннь «йоста Күүкнә» үүлдвр. Эн саамд би даалһвр-ан күцэвүв, блокнотан чигн уснд уһһасн уга. авторучкари заһс бас чичсн уга», — гиж би дотран санув.

Көдлмштән һарад һүрвх хонсна хөөн очеркм белн болв. Редактор умшчкад: — Би эс эндүржв. Очерк ода болж. Энүгичнь «Одмн» биш, «корреспондент» гиж нерәдхлә чик болх бөөдлтә. — гиж иңәмсклв.

Газетд барлгдсн очеркэн авад би маңһдуртнь теңгс срув. Эн «командировкдан», редакторин урднь келсэр, би «эврэннь седклэр, эврэннь һаруһар» йовув.

— Очеркичнь «Одмн» гиж нерэдхм биш билэ. «Ирхинчнь санан бээсн хөөн...» гиж нерэдсн болхла — чик болх бээсмн, — гиж умшчкад Харлу нанд шимндв.

Болв мини очеркин нернь «Одмн» кевтэн үлдсинь тадн бийстн үзжэнэт.